

Dosarul nr. 2ra-696/22
2-21103160-01-2ra-18052022

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud. E. Ciubotaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, O. Cojocaru, A. Panov)

ÎNCHEIERE

20 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Sergiu Mîrzac,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandra Golub
împotriva lui Sergiu Mîrzac cu privire la repararea prejudiciului material și moral,
compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 09 iulie 2021, Alexandra Golub a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sergiu Mîrzac, solicitând încasarea prejudiciului material în mărime de 11519 lei, a prejudiciului moral în mărime de 5000 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, în seara zilei de 05 septembrie 2020, Sergiu Mîrzac, intenționat, din motive necunoscute, a deteriorat bunurile din imobilul amplasat pe str. xxxxx, nr. xxxxx, mun. Orhei, care-i aparține cu drept de proprietate, însă în care locuiește fiul Tudor Golub cu soția Aliona Golub.

Totodată, a menționat că, a fost deteriorată porțița din tablă de fier și anume mânerul din fier forjat, fiind îndoiat, vopseaua a fost zgâriată pe toată suprafața. În plus, a fost scris un cuvânt necenzurat în grafie chirilică, precum și a fost deteriorată și distrusă poarta din tablă de fier, vopseaua fiind zgâriată pe toată suprafața, iar tabla de fier a fost îndoiată și dezbătută din carcasă.

Reclamanta a indicat că, în temeiul plângerii depuse de Aliona Golub, care locuiește în același imobil, la data de 11 septembrie 2020 de către agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Orhei, a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr.05048174 în privința acțiunilor ilegale ale lui Sergiu Mîrzac și prin decizia de sancționare a agentului constatator din 11 septembrie 2020, Sergiu Mîrzac a fost recunoscut vinovat de comiterea contravențiilor art.104 și art. 354 Cod contravențional și sancționat cu amendă în mărime de 20 unități convenționale și respectiv 10 unități convenționale. Drept urmare a contestării de către Sergiu Mîrzac a procesului-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare a agentului constatator din 11 septembrie 2020, prin hotărârea din 29 martie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, contestația a fost respinsă ca fiind

neîntemeiată. Prin decizia irevocabilă din 05 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins ca fiind nefondat recursul lui Sergiu Mîrzac și a fost menținută fără modificări hotărârea 29 martie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

În rezultatul acțiunilor ilegale ale pârâtului Sergiu Mîrzac, prin distrugerea bunurilor ce-i aparțin, reclamanta a pretins cauzarea unui prejudiciu considerabil. Conform evaluării, valoarea prejudiciului material constituie 11519 lei. La fel, i-au fost cauzate suferințe psihice, iar prejudiciul moral îl estimează la suma de 5000 de lei.

În data de 07 mai 2021 lui Sergiu Mîrzac i-a fost adresată o cerere prealabilă cu privire la repararea prejudiciului material în valoare de 11519 lei. Deși, cererea a fost recepționată la data de 14 mai 2021, conform avizului de recepție, însă pârâtul nu a reacționat la cererea prealabilă.

Reclamanta a afirmat că, Sergiu Mîrzac, prin acțiunile sale, cu certitudine i-a provocat suferințe și un prejudiciu moral, exprimat prin suferință psihică, care depășește măsura a ceea ce este normal, suportabil.

Prin hotărârea din 08 septembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Alexandra Golub și s-a încasat de la Sergiu Mîrzac în beneficiul Alexandrei Golub suma de 11519 lei cu titlu de compensație pentru prejudiciul material, suma de 1000 lei cu titlu de compensație pentru prejudiciul moral, precum și cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 445, 57 de lei; în rest, pretenția cu privire la încasarea excedentului prejudiciului moral în mărime de 4000 de lei, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins din lipsă de temei apelul declarat de Sergiu Mîrzac și s-a menținut hotărârea din 08 septembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

În consolidarea soluției, instanța de apel citând prevederile art.9 alin.(1), (2) lit.f) Cod civil, art.45 alin.(1), (2) Cod contravențional, art.1998 alin. (1), (2) Cod civil, art.2022 alin. (1) Cod civil, art.2028 alin. (1) Cod civil, a constatat, că instanța de fond just a admis parțial acțiunea, or, potrivit materialelor cauzei s-a constatat cu certitudine că reclamantei-intimate Alexandra Golub i-a fost cauzat un prejudiciu prin acțiunile interzise de legea contravențională, iar potrivit art.45 alin.(1) din Codul contravențional și art.219 alin. (4) Cod de procedură penală, coroborat cu jurisprudența CtEDO, aceasta cu certitudine beneficiază de dreptul la repararea prejudiciului moral și material.

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei, instanța de apel a reținut că, prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr.MAI05048174 din 11.09.2020, Sergiu Mîrzac a fost recunoscut vinovat de comiterea contravențiilor prevăzute de art.104 și art.354 din Codul contravențional, pe faptul că, Sergiu Mîrzac, la data de 05.09.2020, a deteriorat bunurile din imobilul amplasat pe str. xxxxx, nr. xxxxx, mun. Orhei, care-i aparține cu drept de proprietate lui Alexandra Golub, fiind sancționat cu amendă în mărime de 20 și respectiv 10 unități convenționale (f.d.13).

Instanța de apel a punctat că, instanța de fond just a conchis că, la caz, sunt întrunite condițiile răspunderii delictuale, procesul-verbal cu privire la contravenție nu a fost anulat, deși, a fost contestat, probează existența faptei ilicite, precum și înscrisurile anexate la dosar de către Alexandra Golub, dovedesc cert că reclamanta urmează să suporte cheltuieli pentru repararea porții în sumă de 11519,00 lei, fapt

confirmat prin devizul de cheltuieli, anexat la materialele cauzei (f.d.6-7). Astfel, s-a constatat raportul causal dintre faptă și prejudiciul material invocat în sumă de 11519 lei, ce reprezintă costul reparației bunurilor deteriorate de către pârât.

Prin urmare, în coroborare cu prevederile art.2028 alin. (1) Cod civil, instanța de apel a conchis că, instanța de fond just a constatat raportul causal dintre faptă și prejudiciul material invocat în sumă de 11519 lei, ce reprezintă costul reparației bunurilor deteriorate de către pârât, dispunând încasarea din contul lui Sergiu Mîrzac în beneficiul Alexandrei Golub a sumei de 11519 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin contravenție.

Referitor la pretenția privind încasarea prejudiciului moral, instanța de apel a considerat că, instanța de fond just a admis parțial pretenția respectivă, din următoarele considerente.

În context au fost redată prevederile art.2036 alin.(1), (2), (3), (4), (5) Cod civil, art.2037 alin.(1), (2), (3) Cod civil.

În mod distinct, instanța de apel a pus în evidență faptul că, prin prejudiciu moral se înțelege suferințe psihice sau fizice cauzate prin acțiunile sau omisiunile care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau la bunurile dobândite prin lege (viață, sănătate, demnitate și reputația profesională), prin fapte ce atentează la drepturile personale nepatrimoniale (dreptul de a folosi propriul nume, dreptul de autor), în categoria largă a prejudiciilor corporale intră durerile fizice cauzate unei persoane prin lovituri, vătămări, răniri etc., suferințele psihice condiționate de vătămarile corporale, de provocarea unei boli, slăbirea rezistenței fizice la boli sau de alte complicații, îngrijorarea pentru aceste efecte ulterioare, epuizarea emoțională, pierderea unor plăceri (ideea de confort, anumite înlesniri etc.).

Prejudiciile afective constau în suferințe psihice cauzate prin lezarea sentimentelor de afecțiune, care cuprind suferințele psihice determinate de pierderea sau de rănirea, mutilarea, desfigurarea sau îmbolnăvirea gravă a persoanelor apropiate, de pierderea locului de muncă, dezvăluirea secretului familial sau a secretului medical, de limitarea sau privarea temporară de anumite drepturi, cât și orice alte suferințe psihice similare.

Obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (suferințelor psihice sau fizice suportate) o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe și în baza căror acțiuni (inacțiuni) i-au fost cauzate suferințe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea.

Totuși, cu titlu de principiu, se va reține că scopul legal al acordării unei reparații a daunei morale este de a remedia, în valori rezonabile, stresul și inconvenientțele real suportate și probate de reclamant și nu de a fi o sursă de îmbogățire fără justă cauză.

În acest sens, instanța de apel a remarcat că, instanța de fond just a admis parțial acest capăt de cerere și a încasat suma prejudiciului moral în sumă de 1000,00 de lei.

Or, la determinarea compensației pentru prejudiciul moral instanța ține cont de importanța valorii morale lezate pentru persoana vătămată, de vârsta, profesia, funcția, nivelul de pregătire și de cultură generală al persoanei vătămate, tocmai datorită faptului că fiecare individ acordă valorilor o prețuire diferită în funcție de

aspirațiile sale. La stabilirea cuantumului compensației pentru prejudiciul moral, instanța de judecată ține cont și de măsura în care această compensație poate acorda persoanei vătămate o anumită satisfacție. Despăgubirea are și rolul unei satisfacțiuni oferite persoanei vătămate, care prin intermediul sumei alocate poată să procure altă satisfacție agreabilă, capabilă să înlocuiască pierderea suferită.

Prin urmare, dat fiind faptul că la materialele cauzei au fost administrate probe suficiente care să confirme prezența prejudiciului, care se manifestă prin deteriorarea bunului imobil, în urma comiterii de către pârât a contravenției prevăzute de art.104 și 354 din Codul contravențional, instanța de fond just a conchis necesar de a admite parțial capătul de cerere cu privire la repararea prejudiciului moral, or, cuantumul prejudiciului moral solicitat de către reclamantă în mărime de 5000,00 de lei este unul exagerat de mare, care, de fapt, nu urmărește în totalitate restabilirea dreptului încălcat, dar conferirea unei pedepse mai severe, cât și îmbogățirea fără justă cauză, fapt ce denotă necesitatea admiterii parțiale acestui capăt de cerere, cu obligarea pârâtului la repararea prejudiciului moral cauzat reclamantei, prin încasarea sumei de 1000,00 de lei, care este un cuantum suficient pentru repararea tuturor suferințelor suportate prin fapta ilicită.

Referitor la pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat, instanța de apel a considerat că, instanța de fond just a dispus spre încasare din contul lui Sergiu Mîrzac în beneficiul Alexandrei Golub a sumei de 445,57 lei.

La 05 mai 2022, Sergiu Mîrzac a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că, din conținutul deciziei contestate se constată caracterul neîntemeiat și ilegal al acesteia, deoarece instanța de apel la emiterea deciziei date a comis erori la stabilirea sumei prejudiciului material. Deși, instanța de apel a constatat că vinovăția sa a fost stabilită prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 11 septembrie 2020, prin care a fost recunoscut vinovat de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 104, art. 354 Cod contravențional, pe faptul deteriorării bunurilor din imobilul, ce aparține cu drept de proprietate Alexandrei Golub, menținut prin hotărârea din 29 martie 2021 a Judecătoria Orhei și decizia din 05 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, însă nu a fost efectuată evaluarea, nu au fost prezentate bonuri de plată, care să determine suma necesară pentru reparația porții deteriorate. În opinia sa, instanța de apel urma să dispună o evaluare a porții deteriorate, ceea ce nu s-a realizat și, în așa mod, nu s-a demonstrat legătura cauzală între faptă și prejudiciul material.

În context au fost citate prevederile art. 19 alin.(1), (2) Cod civil.

Copia recursului declarat, prin scrisoarea datată cu 18 mai 2022 (f.d.116) a fost expediată în adresa intimă și a fost recepționată la 20 mai 2022, conform avizului de recepție (f.d.118).

La data de 07 iunie 2022, prin intermediul poștei (f.d.123), Alexandra Golub a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea respingerii recursului cu menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 25 ianuarie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 05 mai 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale a instanței de apel către participanții la proces la data de 15 martie 2022, conform scrisorii (f.d.103). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Sergiu Mîrzac, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Sergiu Mîrzac, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă

faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Sergiu Mîrzac.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Sergiu Mîrzac împotriva deciziei din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat